

Spolufinancováno
Evropskou unií

Zpráva o stavu zadlužení obyvatel města Děčín

Realizace projektu Brzy bez dluhů: 1. 3. 2023 – 28. 2. 2026

Charitní sdružení Děčín, z. s.

Ing. Klára Richterová

Únor 2025

Obsah

Úvod.....	1
I. Všeobecné informace	2
II. Informace o zadluženosti.....	4
a) Exekuce	4
b) Osobní bankroty	6
III. Vlastní šetření.....	11
a) Město Děčín	11
b) Bankovní a pojišťovací společnosti	16
c) Zdravotní pojišťovny.....	18
d) Ostatní subjekty.....	19
e) Akreditované neziskové organizace poskytující dluhové poradenství.....	20
f) Ostatní zjištěné skutečnosti	21
IV. Shrnutí.....	23
V. Seznam použitých zdrojů	27
VI. Přílohy	31
Příloha č. 1 - Návrh přístupů a opatření k zadluženosti obyvatel města	31

Úvod

Charitní sdružení Děčín zahájilo v březnu 2023 tříletý projekt Brzy bez dluhů s cílem snížit předluženost a podporovat aktivizaci osob ohrožených předlužeností, sociálním vyloučením a osob sociálně vyloučených v oblasti města Děčína. Součástí tohoto projektu je otevření dluhové poradny a vznik pozice dluhového koordinátora. Úkolem dluhového koordinátora je intenzivnější propojení a koordinace dluhových poraden a místních aktérů, informování veřejnosti o dluhové problematice, dále zmapování zadluženosti obyvatel Děčína a navržení nejrůznějších přístupů a opatření ke zlepšení situace.

Nyní držíte v rukou aktualizovanou a doplněnou Zprávu o stavu zadlužení obyvatel města Děčín s kompletními daty za rok 2023 a z části roku 2024. Cílem této zprávy je popsat a zveřejnit informace získané z vlastního šetření, které probíhalo od ledna 2024 do února 2025. Úvodem je třeba zmínit, že ne u všech statistik jsou již známa data za rok 2024, proto v této zprávě budou popsána zejména data za rok 2023. Zpráva bude každoročně aktualizována a doplňována až do února 2026.

Věříme, že výsledky budou přínosné nejen pro vedení města, a pomohou ke zlepšení situace ve městě Děčín. Současně s touto Zprávou bude zveřejněn i první komplexnější Návrh přístupů a opatření.

Pro popis vývoje a současné situace zadluženosti vycházíme z veřejně dostupných dat a informací, doplněných o vlastní šetření realizované od začátku projektu až do současnosti. Tato zpráva je rozčleněna do 4 částí. V první části se zaměřujeme na všeobecné informace. Ve druhé části se podrobněji zabýváme statistikami týkajícími se exekucí a insolvenčí. Ve třetí části budou popsána získaná data a informace z vlastního šetření a poslední část slouží ke shrnutí klíčových poznatků a závěrů. V příloze této Zprávy naleznete výše zmiňovaný komplexnější Návrh přístupů a opatření.

I. Všeobecné informace

Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský kraj se dle Indexu sociálního vyloučení řadí mezi nejvíce ohrožené kraje v zemi.¹ To se také samozřejmě odráží na míře zadluženosti, nezaměstnanosti, sociálního vyloučení, vyliďňování, ale i jiných problémech, se kterými se města v těchto oblastech a jejich obyvatelé musí potýkat.

Agentura pro sociální začleňování sestavuje tzv. Index sociálního vyloučení, jehož hodnota značí míru zatížení sociálním vyloučením. Zjednodušeně se jedná o znevýhodnění osob vůči zbytku společnosti. Procesem sociálního vyloučení jsou jednotlivci či celé skupiny vytěšňováni na okraj společnosti a je jim omezován nebo zamezen přístup ke zdrojům, které jsou jinak ostatním členům společnosti dostupné.

Ačkoli v Ústeckém kraji došlo v roce 2023 oproti předchozím rokům z hlediska Indexu sociálního vyloučení ke zhoršení, situace v Děčíně se mírně zlepšila. Hodnota indexu sociálního vyloučení klesla z 18 na 17 bodů oproti rokům 2021 a 2022 (z možných 30 bodů, čím vyšší číslo, tím vyšší zatížení).²

Ústecký kraj se od roku 2022 dosud potýká s nejvyšší nezaměstnaností v celé ČR. K 31. 12. 2024 vystoupal podíl nezaměstnaných osob na 6,21 % v porovnání s celorepublikovým průměrem, který činil 4,10 %. Tedy k 31. prosinci 2024 bylo registrováno na všech úřadech práce Ústeckého kraje celkem 34.630 neumístěných uchazečů o zaměstnání, z nichž bylo 32.153 (92,8 % evidovaných uchazečů) dosažitelných uchazečů ve věku 15–64 let, kteří mohli bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa. Ústecký kraj se dlouhodobě potýká s nejvyšší nezaměstnaností žen (7,05 %) v celé České republice a druhou nejvyšší nezaměstnaností mužů (5,40 %).³

Okres Děčín se se svými 6,33 % umístil na třetím místě z pohledu nejvyšších hodnot nezaměstnanosti v Ústeckém kraji. Hůře na tom byl už jen Most (8,36 %) a Chomutov s (7,06 %). Pokud bychom se na okres Děčín podívali detailněji, ke konci roku 2024 na jedno

¹ AGENTURA PRO SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ, Index sociální vyloučení. *kr-ustecky.cz*. [online]. 5. 12. 2024. Dostupné z: https://www.kr-ustecky.cz/assets/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1789315

² LANG. P., Sociální vyloučení v Česku: rozsah v roce 2023. 2024. *socialni-zaclenovani.cz*. [online]. 7. 2. 2025

³ PRINCOVÁ, I. Nezaměstnanost v Ústeckém kraji k 31. 12. 2024. *csu.gov.cz*. [online]. 30. 1. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/ulk/nezamestnanost-v-usteckem-kraji-k-31-12-2024-podle-mps>

volné místo připadalo 6,87 uchazečů o zaměstnání, zatímco v roce 2023 na jedno volné místo připadali pouze 3,84 uchazeči. Jedná se tedy o téměř dvojnásobný nárůst.⁴

Ve městě i okresu Děčín se počet obyvatel v posledních letech snižuje a dochází k tzv. vyliďňování. V obci Děčín bylo k 1. 1. 2025 k trvalému pobytu evidováno 46.200 osob, což je o 426 osob méně, než tomu bylo v roce předchozím. V obci Děčín je více žen než mužů.⁵

Pro zajímavost uvedeme, že úbytek obyvatel v Ústeckém kraji byl za první tři čtvrtletí roku 2024 nejvyšší od vzniku kraje v roce 2000. Stejně tak klesal počet uzavřených sňatků, narozených dětí i zemřelých. Za dané období vzrostl pouze počet rozvodů v porovnání se stejným obdobím roku 2023.⁶

V Ústeckém kraji k 31. 12. 2023 tvořili největší podíl obyvatelé v produktivním věku 15 až 64 let (63,9 %), poté senioři ve věku 65+ (20,6 %). V okrese Děčín byl však zjištěn největší podíl seniorů (22,1 %) z celého Ústeckého kraje, který oproti roku 2022 opět mírně vzrostl (21,9 %). Zároveň byl v okrese Děčín nejnižší podíl produktivní složky (62,6 %), což také ovlivnilo skutečnost, že nejvyššího průměrného věku obyvatelstva bylo dosaženo také v okrese Děčín, přesněji 43,4 roku za rok 2023 v porovnání s rokem 2022, kdy nejvyšší průměrný věk činil 43,1 roku. V okrese Děčín byl rovněž nejvyšší průměrný věk mužů i žen (42 resp. 44,8 roku).⁷ Je třeba uvést, že všechny výše uvedené hodnoty oproti roku 2022 mírně vzrostly.

⁴ PRINCOVÁ, I. Nezaměstnanost v Ústeckém kraji k 31. 1. 2024. *csu.gov.cz*. [online]. 30. 1. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/ulk/nezamestnanost-v-usteckem-kraji-k-31-1-2024-podle-mpsv>

⁵ MVČR.CZ. Počet obyvatel obce Děčín. *mvcr.cz*. [online]. 2. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/370/decin/pocet-obyvatel/>

⁶ FUNKOVÁ, R. Pohyb obyvatelstva za 1. až 3. čtvrtletí 2024 v Ústeckém kraji. *csu.gov.cz*. [online]. 30. 1. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/ulk/pohyb-obyvatelstva-za-1-az-3-ctvrtleti-2024-v-usteckem-kraji-predbezne-vysledky>

⁷ PRINCOVÁ, I. Věková struktura obyvatel Ústeckého kraje v roce 2023. *csu.gov.cz*. [online]. 30. 1. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/ulk/vekova-struktura-obyvatel-usteckeho-kraje-v-roce-2023>

II. Informace o zadluženosti

Zadluženost v České republice je celospolečenským problémem a úzce navazuje na výše zmíněné. Ačkoli není možné přesně určit, kolik občanů města Děčína je zadlužených, můžeme zjistit počet osob v exekuci a insolventi. Těmto hodnotám se věnujeme níže. Vzhledem k tomu, že ve Zprávě se orientujeme na nezdravé zadlužení osob, zadlužení ve formě splácených hypoték a dalších úvěrů nebude dále analyzováno.

Objem úvěrů poskytnutých rezidentským domácnostem v České republice dosáhl v listopadu 2024 výše 2.366 mld. Kč a meziročně vzrostl o 121 milionu Kč. Nejvyšší položku činily úvěry na bydlení ve výši 1.824 mld. Kč, tj. 77 % z celkové výše dluhů.⁸ Statistické údaje pro město Děčín nejsou sledovány. S ohledem na specifika Ústeckého kraje lze předpokládat, že reálný počet osob s úvěrem na bydlení zde bude nižší než republikový průměr, a zatížení dluhem na spotřebu bude naopak vyšší než republikový průměr.⁹

a) Exekuce

K 31. 12. 2024 bylo v České republice 615 tisíc osob v exekuci, z nichž mělo 76,3 % osob dvě a více exekucí. V porovnání s rokem 2023 došlo k poklesu o 30 tisíc osob (-4,6 %). Celková vymáhaná částka činila 567 miliard Kč. V roce 2023 vymáhaná částka činila 609 mld. Kč. Proti občanům ČR byly vedeny 3,3 miliony exekučních řízení, což je o 0,7 milionu méně než v roce předchozím.¹⁰

Lze se domnívat, že k takto výraznému poklesu došlo především z důvodu zastavování dlouhodobě bezvýsledných exekucí, které upravila novela občanského soudního řádu a exekučního řádu, která nabyla účinnosti dne 1.1.2022. Tato předmětná novela změnila postup při vymáhání některých pohledávek, přičemž se dotkla také exekučních řízení zahájených před 1.1.2022. Stručně řečeno, dle novely mají být zastavovány některé tzv. marné exekuce (tedy dlouhodobě bezvýsledné), které jsou vedeny pro částky nižší než 1.500 Kč bez

⁸ ČNB. Bankovní statistika. 2024. *cnb.cz*. [online]. 12. 1. 2025. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/bankovni-statistika/bankovni-statistika/

⁹ SIGLOVÁ, L. Evaluační zpráva Děčín. 2021. *socialni-zaclenovani.cz*. [online]. 11. 12. 2024. str. 15

¹⁰ *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 15.1.2025. Dostupné z: https://mapazadluzeni.cz/?g=kraj&v1=podil_osob_v_exekuci&v1p=2024-Q4

příslušenství a u kterých se nedaří vymoci žádné plnění.¹¹ Dále mají být zastavovány exekuce, u kterých po dobu 6 let počítaných po vyznačení doložky provedení exekuce nedošlo ani k částečnému uspokojení vymáhané povinnosti ve výši postačující alespoň ke krytí nákladů exekuce a není-li exekucí postižena nemovitá věc. V případě, že věřitel chce/požaduje pokračovat ve vymáhání takto bezvýsledných exekucí, musí uhradit zálohu na náklady exekuce ve výši 500 Kč.¹²

Pokud bychom porovnali osoby v exekuci dle věku, nejvíce exekucí (30 %) měly osoby ve věku 50 až 64 let. Ihned za nimi byly osoby ve věku 40-49 let (26 %). Nejméně exekucí měly osoby ve věku 15-29 let (10 %). Senioři nad 65 let v exekuci tvořili 11 % z celkového počtu.¹³ V porovnání s rokem předchozím jsou tato data totožná.

Obecně platí, že Ústecký kraj je z hlediska zadluženosti a počtu nařízených exekucí nejvíce postiženým krajem v ČR, což také dokazuje celková vymáhaná částka, která činí více než 54 miliard korun. Ve srovnání s rokem 2023, kdy celková vymáhaná částka dosahovala 65 miliard korun, však došlo k výraznému poklesu o 11 miliard korun. Za rok 2024 bylo v Ústeckém kraji 12,8 % osob starších 15 let v exekuci. V meziročním srovnání došlo k poklesu o 0,8 %. Proti obyvatelům Ústeckého kraje bylo v daném roce vedeno 529.851 exekučních řízení a průměrná vymáhaná částka na osobu činila 620.149 Kč. V roce 2023 byla tato čísla mnohem vyšší, exekučních řízení bylo vedeno 634.862 a vymáhaná částka na osobu činila 726.665 Kč.¹⁴

Podíváme-li se na obec Děčín, zjistíme, že v roce 2024 bylo na území obce 5.123 (12,9 %) osob starších 15 let v exekuci. V porovnání s rokem 2023 se jednalo o 199 osob méně. Pouhých 15,5 % ze všech těchto dlužníků mělo „jen“ 1 exekuci. Více než polovina (56 %) z těchto osob měla 3-9 exekucí. Dalších 18 % osob mělo mezi 10-29 exekucemi.

¹¹ KULÍROVÁ, J., PERTHEN, E., CHMELÍK, M. Jaký bude postup v případě bezvýsledné exekuce po 1.1.2022? 2022. *epravo.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jaky-bude-postup-v-pripade-bezvysledne-exekuce-po-112022-114023.html>

¹² MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI ČR. Zastavení exekuce. *Exekuce.justice.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: <https://exekuce.justice.cz/je-prip-dan-duvod-pro-zastaveni-exekuce/>

¹³ *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: https://mapazadluzeni.cz/?g=obec&v1=podil_exekvovanych_s_2_a_vice_exekucemi&v1p=2024-Q4

¹⁴ *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: https://mapazadluzeni.cz/?g=kraj&v1=podil_osob_v_exekuci&v1p=2024-Q4

U této kategorie oproti loňskému roku došlo k výraznému poklesu, jelikož v roce 2023 mělo mezi 10-29 exekucemi celkem 26 % osob. Pro zajímavost uvedeme, že více než 30 exekucí má v Děčíně 6 lidí. Průměrná vymáhaná částka na osobu činila 636.672 Kč, což je o 83 tisíc méně, než tomu bylo loňský rok.¹⁵

Okres Děčín se za rok 2024 umístil jako 3. nejlepší ze všech okresů Ústeckého kraje, ale zároveň se umístil jako 6. nejhorší okres ze všech 76 okresů + Prahy v podílu osob v exekuci. Nejhuře dopadly okresy Most, Ústí nad Labem, Chomutov a Sokolov.¹⁶

Je třeba uvést, že problém zadluženosti není problémem pouze u občanů lokalit zatížených sociálním vyloučením, což dokazuje i počet osob v exekuci (5.123 osoby starších 15 let k 31. 12. 2024), který je vyšší než odhadovaný počet osob žijících v oblastech zatížených sociálním vyloučením.¹⁷

b) Osobní bankroty

Z praxe víme, že pro dlužníky, kteří mají více exekucí, je mnohdy jediným řešením jejich nepříznivé situace a zadluženosti vstup do oddlužení neboli vyhlášení osobního bankrotu. Velká část dlužníků však dosud nesplňovala podmínky pro vstup do oddlužení.

Od 1.10.2024 vstoupila v účinnost novela insolvenčního zákona, která, kromě jiného, zkrátila oddlužení z pěti let na tři roky pro všechny fyzické osoby a výrazně zmírnila podmínky oddlužení. Cílem novely insolvenčního zákona je, aby dlužníci s více exekucemi využili institutu oddlužení a vyřešili tak svou nepříznivou finanční situaci.

Dle mapy zadlužení bylo k 31. 12. 2024 v České republice 93 tisíce osob v osobním bankrotu. Oproti předchozímu roku došlo k poklesu o necelých 5 tisíc. V porovnání s rokem 2022 se jedná o pokles o 13 tisíc osob. Z dostupných údajů lze vyčíst, že do oddlužení ve větším zastoupení vstupovali muži, a to v 57 %. Ze všech podaných insolvenčních návrhů

¹⁵ *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: https://mapazadluzeni.cz/?g=obec&v1=podil_exekvovanych_s_2_a_vice_exekucemi&vlp=2024-Q4

¹⁶ *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 12. 2. 2024. Dostupné z: https://mapazadluzeni.cz/?g=obec&v1=podil_osob_v_exekuci&vlp=2024-Q4

¹⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Meziročně vzrostl počet obcí ohrožených sociálním vyloučením o 10 %. 2024. *mmr.gov.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/cs/ostatni/web/novinky/mezirocne-vzrostl-pocet-obci-ohrozenych-socialnim->

bylo 18 % návrhů manželských. Průměrnému dlužníku vstupujícímu do oddlužení bylo 44,8 let. Celkem 31 % osob bylo ve věku 50 až 64 let, 28 % dlužníků ve věku 40-49 let a 27 % dlužníků bylo ve věku 30-39 let¹⁸

Z tiskové zprávy společnosti CRIF vyplývá, že v roce 2024 bylo vyhlášeno 13.751 osobních bankrotů, což je o 933 více než v roce předchozím. V meziročním srovnání se tedy jedná o 7% nárůst. Můžeme říci, že jde o výrazný obrat, jelikož se v předchozích čtyřech letech daný počet vyhlášených osobních bankrotů snižoval. Lze předpokládat, že takto výrazný obrat v nárůstu zájmu o osobní bankrot způsobila novela insolvenčního zákona, která vešla v účinnost od 1.10.2024 a která osobní bankrot zpřístupnila většímu počtu lidí. Z tiskové zprávy také vyplývá, že objem úvěrů na spotřebu se rychle zvyšuje a platební morálka při splácení spotřebitelských úvěrů se meziročně zhoršila.¹⁹

Stejně jako za rok 2023 bylo nejvíce osobních bankrotů vyhlášeno v Moravskoslezském (2.176) a Ústeckém (1.934) kraji. Nejhůře ze všech krajů však dle CRIF dopadl Ústecký kraj, kde oproti roku 2023 vzrostl počet osobních bankrotů o 14 %. Ačkoli v roce 2023 bylo vyhlášeno 21 bankrotů na 10 tisíc obyvatel, v roce 2024 se jednalo o 28 bankrotů na 10 tisíc obyvatel starších 14 let. Průměr za celou Českou republiku činil 14 osobních bankrotů na 10 tisíc obyvatel ve věku 15+.^{20 21}

U fyzických osob podnikatelů bylo vyhlášeno 79 bankrotů na 10 tisíc aktivních podnikatelů. Meziročně klesl počet bankrotů FO podnikatelů o 12 %.²²

Pokud bychom se podívali na věkovou strukturu osob v oddlužení v Ústeckém kraji, zjistíme, že největší zastoupení měly osoby ve věku 50-64 let (30 %) a 40-49 let (28 %). Těsně

¹⁸ *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 17. 1. 2025. Dostupné z: https://mapazadluzeni.cz/?v1=podil_osob_v_bankrotu&v1p=2024-Q4

¹⁹ CRIF. Slovak Credit Bureau. Tisková zpráva ze dne 15. 1. 2025. *www.informaceofirmach.cz*. [online]. 20. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.crif.cz/novinky-a-tiskove-zpravy/tiskove-zpravy/crif-v-roce-2024-bylo-v-ceske-republice-vyhlaseno-13-751-osobnich-bankrotu-mezirocne-o-7-vice/>

²⁰ CRIF. Slovak Credit Bureau. Tisková zpráva ze dne 15. 1. 2025. *www.informaceofirmach.cz*. [online]. 20. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.crif.cz/novinky-a-tiskove-zpravy/tiskove-zpravy/crif-v-roce-2024-bylo-v-ceske-republice-vyhlaseno-13-751-osobnich-bankrotu-mezirocne-o-7-vice/>

²¹ V součtu nejsou započítány osobní bankroty fyzických osob podnikatelů

²² CRIF. Slovak Credit Bureau. Tisková zpráva ze dne 15. 1. 2025. *www.informaceofirmach.cz*. [online]. 20. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.informaceofirmach.cz/crif-v-roce-2024-zbankrotovalo-5-331-podnikatelu-mezirocne-pribylo-bankrotu-i-insolvencnich-navrhu/>

za ně se řadí s 27 % osoby ve věku 30-39 let. Seniorů nad 65 let vstoupilo do oddlužení 6 %.²³

Dle mapy zadlužení bylo k 31. 12. 2024 v Děčíně 664 osob (1,7 %) v osobním bankrotu, z nichž bylo 55 % mužů. V roce 2023 to bylo o 59 osob více. Ze všech podaných insolvenčních návrhů bylo 18 % návrhů manželských. Průměrnému dlužníku bylo 44,8 let. Nejvíce do oddlužení vstupovaly osoby ve věku 50-64 let, a to celkem 30 % ze všech dlužníků. Oproti roku předchozímu se změnila věková struktura, jelikož v roce 2023 bylo v oddlužení zastoupeno nejvíce osob ve věku 30-39 let.²⁴

Je zajímavé, že pouhých 13 % ze všech osob v exekuci v obci Děčín řeší svou nepříznivou situaci oddlužením – tedy 664 osob z 5.123 osob v exekuci. Konkrétně za rok 2024 vstoupilo do oddlužení celkem 166 dlužníků z Děčina.

Na území obce Děčín figurují tři neziskové subjekty, které mají akreditaci pro poskytování služeb v oblasti oddlužení. Tyto služby poskytují bezplatně. Součástí těchto služeb je zpracování a podávání insolvenčních návrhů.²⁵ Jedná se o Charitní sdružení Děčín, z. s., Člověk v tísní, o.p.s., a Agentura Osmý den, o.p.s. Dále zde návrhy zpracovávají a podávají další osoby, které jsou k tomu zákonem zmocněné: advokáti, notáři, exekutoři či insolvenční správci²⁶ + další externí subjekty, kterým je například SUBVENT, z. s. Mimo jiné na území města působí další subjekty poskytující základní dluhové poradenství bez služeb spojených s oddlužením.

Výše odměny za sepis a podání návrhu na oddlužení je daná insolvenčním zákonem a je pro všechny tyto profesionální osoby oprávněné k sepisu stejná. Cena je stanovena na

²³ Mapazadluzeni.cz. [online]. 28. 1. 2025. Dostupné z:
https://mapazadluzeni.cz/?g=kraj&v1=podil_osob_v_bankrotu&v1p=2024-Q4

²⁴ Mapazadluzeni.cz. [online]. 28.1. 2025. Dostupné z:
https://mapazadluzeni.cz/?g=obec&v1=podil_osob_v_bankrotu&v1p=2024-Q4

²⁵ JUSTICE.CZ. Seznam akreditovaných osob. *justice.cz*. [online]. 28. 1. 2025. Dostupné z:
<https://sako.justice.cz/>

²⁶ § 390 odst. 1 Insolvenčního zákona

4.000 Kč bez DPH pro jednotlivce, v případě manželů na 6.000 Kč bez DPH²⁷. Ačkoli je tato cena pevně daná, v praxi se setkáváme s tím, že dochází k obcházení daného zákona, kdy si některé subjekty účtují tzv. vícenáklady (např. nepřiměřené poplatky za kopírování, nahlížení do insolvenčního rejstříku atd).

Za rok 2024 bylo ve městě Děčín podaných 166 návrhů na povolení oddlužení.²⁸ Za Charitní sdružení Děčín bylo v roce 2024 podáno 63 návrhů na povolení oddlužení, z čehož bylo 30 osob s trvalým či faktickým bydlištěm v Děčíně. V porovnání s rokem 2023 Charitní sdružení Děčín podalo o 32 návrhů více. Agentura Osmý den zpracovala a podala v roce 2024 18 návrhů na povolení oddlužení, z nichž jeden podaný návrh byl osoby s trvalým bydlištěm v Děčíně. Člověk v tísni v Děčíně návrhy na povolení oddlužení v roce 2024 nezpracovával.

Zájem o oddlužení ovlivňuje mimo jiné také tzv. nezabavitelná částka, kterou dlužníkovi nelze srazit z jeho příjmů v průběhu oddlužení. V roce 2024 došlo oproti předchozímu roku k jejímu poklesu o 933 Kč, tedy na 12.704,67 Kč²⁹. Na oddlužení tak dosahovalo více osob. Od 1. 1. 2025 tato částka opět vzrostla a činí 13.026,67 Kč.³⁰

Dle Indexu odpovědného úvěrování zpracovaného k listopadu 2024, který porovnává bankovní a nebankovní půjčky dle několika parametrů a následně je dělí do pěti skupin, a to dle různého počtu hvězdiček, se na prvních místech umístily společnosti: Air bank, Zonky, mBank, Česká spořitelna a Komerční banka. Všechny tyto bankovní a nebankovní společnosti obdržely skóre mezi 93 až 90 body (100 bodů je maximum). Nejhůře dopadly společnosti Ferratum, CFG Credit, Flexi Fin, ViaSMS a O.K.V. Leasing³¹

²⁷ § 390a odst. 3 Insolvenčního zákona

²⁸ JUSTICE.CZ. Insolvenční rejstřík. 28. 1.2025

²⁹ ABIVIA.CZ. Nezabavitelná částka 2024. *abivia.cz*. [online]. 28. 1. 2025. Dostupné z: <https://abivia.cz/nezabavitelna-castka-2024/>

³⁰ ABIVIA.CZ. Nezabavitelná částka 2025. *abivia.cz*. [online]. 28. 1. 2025. Dostupné z: <https://abivia.cz/nezabavitelna-castka-2025/>

³¹ ČLOVĚK V TÍSNI. Index odpovědného úvěrování: nejlepší pomocník při výběru půjčky. 2024. *clovekvtsni.cz*. [online]. 25. 1. 2024. Dostupné z: <https://www.clovekvtsni.cz/index-odpovedneho-uverovani-9433gp>

V roce 2023 se jednalo o toto pořadí: Česká spořitelna, Airbank, Homecredit, ČSOB a Zonky. Zatímco nejméně bodů získaly Movinero, Ferratum, ViaSMS, CFG Credit, TOMMY STACHI.³²

Dle Indexu prosperity a finančního zdraví bylo zjištěno, že Češi dlouhodobě patří k ‚šetřivějším‘ národům v rámci EU. V indikátoru Úspory vůči příjmům se domácnostem v České republice stále daří uspořit 16,32 % ze svých příjmů. Největší část finančních prostředků měli Češi ke konci května 2024 na netermínovaných účtech, kde měli uloženo 2,6 bilionu korun. Z toho zhruba polovinu tvořily běžné účty, druhou polovinu pak různé druhy spořicíh účtů.³³

Dle indikátoru Zadluženosti domácnosti dluh českých domácností vůči jejím příjmům vychází na 59,46 %. Dle indikátoru Nízkopříjmové domácnosti bez finanční rezervy propad v Česku nastal i u nízkopříjmových domácností s příjmem pod 60 % mediánu mezd, které nejsou připraveny na neočekávané výdaje. Až 56,6 % těchto domácností nemá finanční rezervu. Ještě vloni šlo při tom o 52 % domácností.³⁴

Z praxe víme, že průměrný dlužník má nejčastěji dluhy u nebankovních společností, dále velmi často u zdravotní pojišťovny a na poplatcích za komunální odpad. Nízkopříjmová skupina lidí mívá dluhy v součtu okolo 100-500 tisíc, zatímco lidem s vyššími příjmy se tyto dluhy pohybují v rozmezí od 500 tisíc – 1,5 milionu korun.

³² ČLOVĚK V TÍSNI. Index odpovědného úvěrování: nejlepší pomocník při výběru půjčky. 2023. *clovekvtsni.cz*. [online]. 25. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.clovekvtsni.cz/index-odpovedneho-uverovani-9433gp>

³³ INDEX PROSPERITY A FINANČNÍHO ZDRAVÍ. Finanční gramotnost. 2024. *indexprosperity.cz*. [online]. 27. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.indexprosperity.cz/2024/financni-zdravi-2/>

³⁴ INDEX PROSPERITY A FINANČNÍHO ZDRAVÍ. Finanční gramotnost. 2024. *indexprosperity.cz*. [online]. 27. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.indexprosperity.cz/2024/financni-zdravi-2/>

III. Vlastní šetření

Jelikož jedním z úkolů dluhového koordinátora je zmapovat zadluženost obyvatel města Děčín, a poté navrhnout nejrůznější přístupy a opatření ke zlepšení situace, dluhový koordinátor požádal místní aktéry: Magistrát města Děčín, neziskové organizace zabývající se dluhovou problematikou, Krajskou zdravotní nemocnici ÚK, bankovní a pojišťovací společnosti, zdravotní pojišťovny a největší energetické společnosti o zodpovězení zejména statistických otázek.

Bohužel ve velké části případů bylo zjištěno, že požadované údaje nejsou evidovány a statisticky sledovány, popřípadě nejsou sledovány pohledávky podle trvalého bydliště občana (OSSZ Děčín, VZP, VOZP, ZPMV a další). Za toto dané sledovací období se nám již nepodařilo získat data od dvou společností, které nám data v loňském roce poskytly.

Statistické údaje byly získány pouze od těchto aktérů: Česká spořitelna, OZP, ČPZP, Město Děčín, Krajská zdravotní nemocnice Ústeckého kraje, Celní úřad pro Ústecký kraj, Člověk v tísni a Agentura Osmý den. Další data byla získána z veřejně dostupných zdrojů, např. mapa zadlužení, data ČSÚ, Index výhodného úvěrování, Index prosperity a finančního zdraví ad. Problematické body zprávy jsou také zapříčiněny časovým rozlišením – neshodou zdrojových dat.

Pokud v textu není uvedeno jinak, získaná data jsou uvedena k 31. 12. 2023. Většina získaných údajů je srovnána s rokem předchozím a zároveň bude v následujícím roce a následující zprávě aktualizována.

a) Město Děčín

Pohledávky města Děčín činily k 31. 12. 2023 celkem 135.645.178 Kč, což je téměř o 4,5 milionu více než v roce předchozím. Za rok 2022 pohledávky města činily 131.180.009 Kč. Tyto pohledávky jsou evidovány ekonomickým odborem města a vymáhány buď přímo magistrátem (daňové exekuce) nebo soudní cestou prostřednictvím právního zástupce a následně exekutorskými úřady.

Stejně jako za rok 2022 město Děčín – ekonomický odbor eviduje nejvíce dlužníků na místním poplatku za komunální odpad, celkem 15.743 plátců³⁵, tedy více než jednu třetinu současného počtu obyvatel města Děčín. Za rok 2022 se jednalo o 15.716 plátců. Z výše uvedených je 854 osob ve věku 15–18 let a 955 osob starších 65 let. Je třeba uvést, že u dětských dlužníků jsou uvedeni i ti, kteří jsou vedeni pod rodičem (společným plátcem), z tohoto důvodu je toto číslo vyšší než za rok 2022. Dále je třeba uvést, že dluh nevzniká danému jedinci, ale ze zákona přechází na jeho zákonného zástupce. U seniorů nad 65 let došlo k mírnému poklesu o 48 osob. Oproti roku 2022 vzrostl dluh na komunálním odpadu o 3,7 milionu korun – na částku 40.370.356 Kč (z toho jistina 39.450.120 Kč a 920.236 Kč příslušenství). V počtu dlužníků jsou zahrnuty i osoby, které se odstěhovaly. Ačkoli velká část pohledávek vznikla už v době, kdy byl poplatek za komunální odpad znovu zaveden (od 1. 1. 2010), nedaří se městu tuto dlužnou výši snižovat.

Jelikož je administrativně náročné a neefektivní vyměřovat nedoplatky jednotlivým dlužníkům platebními výměry, jsou nedoplatky za příslušný kalendářní rok v souladu se zákonem vyměřovány tzv. hromadným předpisným seznamem (HPS), který obsahuje seznam všech dlužníků a výši předpisu poplatku za příslušný rok. Veřejná vyhláška, která občany informuje o vydání hromadného předpisného seznamu, se zveřejní po dobu 30 dnů na úřední desce města. Po uplynutí této lhůty pro nahlédnutí do HPS, lhůty pro podání odvolání (30 dní) a marného uplynutí lhůty pro zaplacení (15 dní), se z hromadného předpisu stává pravomocné rozhodnutí, které je vykonatelné. Ekonomický odbor města pravidelně rozesílá složenky k řádným platbám (za komunální odpad a za psy), což město stojí cca 880 tisíc ročně.

Od 1.1.2024 došlo k navýšení poplatku za komunální odpad ze 700 Kč na 1.000 Kč na osobu, a to především z důvodu značného nárůstu nedoplatků a také nákladů. Za svoz se tato částka pohybuje kolem 90 milionů ročně.

Další problémovou skupinou jsou dluhy občanů města za uložené pokuty za dopravní přestupky – ukládané odborem správních činností a živnostenským úřadem. Dluh na pokutách za dopravní přestupky evidovalo město Děčín k 31. 12. 2023 u 2.768 osob (84 osob bylo starších 65 let), což je o 92 osoby více než v roce předchozím. U pokut za dopravní přestupky byla dlužná částka oproti ostatním skupinám nejvyšší a činila 40.590.710 Kč (z toho jistina

³⁵ Pod plátcem, tzv. společným zástupcem domácností může být více osob

40.444.972 Kč a 145.738 Kč příslušenství). Oproti roku 2022 vzrostla vymáhaná částka o více jak 2,7 milionu korun.

Jelikož město Děčín v druhé polovině roku 2024 nechalo nainstalovat nový radar, lze předpokládat, že dluh na pokutách za dopravní přestupky v následujících letech výrazně vzroste. Stejně tak by měl však vzrůst objem peněz v městské kase. Dle zjištěných informací byla z půl milionu přejezdů 2.907x překročena rychlost. Pokud bychom počítali s průměrnou pokutou ve výši 750 Kč, město by již za takto krátký čas získalo do městské kasy přes dva miliony korun. Město Děčín již dříve avizovalo, že neuhrazené pohledávky předá k vymáhání celnímu úřadu ÚK.

Dluh na pokutách uložených městskou policií mělo ke konci roku 2023 celkem 2.440 osob (z nichž bylo 81 osob nad 65 let a 30 osob dětských dlužníků ve věku 15-18 let) s tím, že vymáhaná dlužná částka celkem činila 7.846.073 Kč (z toho jistina 7.582.996 Kč a 263.077 Kč příslušenství). V roce 2022 činila dlužná částka 7.311.729 Kč (z toho jistina 7.074.081 Kč a 237.648 Kč příslušenství).

Nejproblémovější je dle dluhového koordinátora dluh na nájemném. Nedoplatky jsou evidovány převážně vůči osobám, které již v městských domech nebydlí. Ačkoli na nájemném dluží pouze 399 osob, dlužná částka činí 31.269.513 Kč, což v průměrné výši na jednu osobu činí 78.370 Kč. Je třeba uvést, že více než polovinu dlužné částky tvoří příslušenství (16.937.828 Kč). Oproti roku 2022 dlužná částka za nájemné klesla o téměř 1,4 milionu korun. Domníváme se, že se tak stalo převážně z důvodu zastavování dlouhodobě nevymožitelných exekucí nad 6 nebo 12 let.

Dle zjištěných informací dluhy vznikly převážně v období, kdy městské byty měla na starost správcovská firma, která dlužné nájemné aktivně nevymáhala. Takto vysokou výši příslušenství způsobil především v minulosti zákonem stanovený poplatek z prodlení ve výši 2,5 promile z dlužné částky denně.³⁶ Jelikož se ve většině případů jedná o pohledávky, které

³⁶ Dle původní právní úpravy OZ z roku 1964 se u nájemních smluv uplatňoval místo úroků z prodlení poplatek z prodlení. Dříve tato výše poplatku z prodlení činila za každý den prodlení 2,5 promile z dlužné částky, nejméně však 25 Kč za každý i započatý měsíc prodlení. Jednalo se o pevnou částku a jiná výše poplatku z prodlení nemohla být stanovená. Změnou zákona č. 67/2013 Sb., s účinností od 1. 1. 2014, byla tato sazba poplatku z prodlení, ponížena na 1 promile za každý den prodlení (které přesahuje 5 dnů po jeho splatnosti) z dlužné částky, nejméně však 10 Kč za každý i započatý měsíc prodlení. S účinností od 1. 1. 2016 byl novelou zákona 67/2013 Sb. tento poplatek z prodlení zrušen. K 1. 7. 2020 však došlo k novelizaci občanského zákoníku a smluvní pokuty

byly již v minulosti předány exekutorovi, nelze s vyšší příslušenství již nic dělat. Město si však daný problém uvědomuje a v případě, kdy dlužník uhradí jistinu a část příslušenství, může si požádat o odpuštění zbylé části dluhu. Ekonomický odbor se s dlužníky, kteří mají zaplacenou jistinu, snaží komunikovat a vyzývat je k odpuštění zbylé části dluhu, avšak často se setkávají s tím, že dlužníci s nimi nekomunikují. Již v minulosti bylo díky institutu Milostivého léta I 47 lidem prominuto 8,2 milionu korun za dlužné nájemné včetně příslušenství.

Nyní se zaměříme na pohledávky z perspektivy ekonomického odboru města Děčín. V období od 1. 7. 2023 do 30. 11. 2023 proběhlo Milostivé léto III, které se vztahovalo na neuhrazené pojistné a z něho plynoucí penále a exekuční náklady u České správy sociálního zabezpečení, ale mohli se do něj zapojit i další instituce a zástupci z veřejné správy. Dlužníci však o využití institutu Milostivého léta projevíli minimální zájem. Podali pouze čtyři žádosti, z nichž byly úspěšné pouze dvě.

Město Děčín prochází na základě novely exekučního řádu různými fázemi odpisu dlouhodobě nevymahatelných či bagatelních pohledávek. V první fázi došlo k odpisu pohledávek pod 1.500 Kč, které se mohly na základě vydání usnesení exekutora o zastavení exekuce z důvodu nevymahatelnosti odepsat. K srpnu 2024 bylo zastaveno 101 bagatelních exekucí v celkové výši 247.355 Kč. V roce 2022 bylo odepsáno 232 bagatelních pohledávek do 200 Kč za poplatky ze psů, poplatky za komunální odpad atd. v celkové výši okolo 27 tisíc Kč. Město Děčín prochází další fází odepisování nevymahatelných exekucí nad 6 a 12 let. K loňskému srpnu bylo zastaveno 993 exekucí v celkové částce 15.335.688 Kč (data jsou evidována za všechny roky dohromady). Ekonomický odbor města Děčín všechny tyto případy posuzuje individuálně. V mimořádných případech je exekutorovi zaplácena záloha, aby vymáhání pohledávky pokračovalo a nebylo zastaveno.

Při vymáhání pohledávek exekutorem je dle sdělení ekonomického odboru nejčastější úspěšnost ve vymáhání až po 10 letech, kdy je dlužníkům strháváno např. ze starobního důchodu. Nicméně v případě 90 % exekucí, které jsou vymáhány u ČSSZ, není možné srážet peníze z důchodu, protože jeho výše nedosahuje hranice nezabavitelného minima. Město si

již nejsou zakázaným ujednáním, tudíž mohou být znovu vymáhány. Nepřihlíží se k nim pouze v případě, že jsou zjevně nepřiměřené.

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, Pododdíl 2, Zvláštní ustanovení o nájmu bytu a nájmu domu, § 2239

velmi chválí také spolupráci se Střediskem městských služeb v Děčíně, které své zaměstnance motivuje k tomu, aby své dluhy na město dobrovolně spláceli částkou v rozmezí od 500 do 1.000 Kč měsíčně. Jelikož se jedná mnohdy o nízké závazky, pro dlužníky to znamená, že za cca rok mají dluhy u města zaplacené. Městu Děčín se tak podaří od těchto zaměstnanců vybrat i kolem 1 milionu Kč ročně.

Ekonomický odbor dluhy na poplatcích a pokutách vymáhá sám či pomocí dvou nasmlouvaných exekutorů, exekutora Mgr. Zdeňka Pánka z Exekutorského úřadu Děčín a Mgr. Ing. Jiřího Proška z Exekutorského úřadu Plzeň- město. Za rok 2023 bylo exekutorům k vymáhání předáno celkem 259 případů v celkové částce 3.991.239 Kč, z toho bylo vymoženo 43.399 Kč. Za rok 2022 bylo exekutorům k vymáhání předáno 259 případů v celkové částce 4.678.980 Kč. K 30. 5. 2023 bylo vymoženo 47.245 Kč. Od roku 2004 bylo exekutorům předáno k vymáhání celkem 5.557 případů. Historicky nejstarší dluh je z roku 2005.

Město Děčín do insolvence přihlašuje v podstatě všechny pohledávky, nově až nad 1.000 Kč z důvodu nákladů spojených s administrativou.

Město Děčín před časem spustilo platební bránu DECINAK.CZ, kde si občan může na základě zadání čísla OP či čísla cestovního pasu a emailu jednoduše zjistit, zda nemá nějaký dluh na město a popřípadě ho i rovnou zaplatit. V platební bráně decinak.cz jsou uvedeny také vykonatelné závazky a závazky v exekuci. Dle zjištěných informací je pro město výhodnější, když dlužník zaplatí splátku spíše přes platební bránu než rovnou exekutorovi. V okamžiku, kdy se tak stane, město nahlásí exekutorovi, že dlužník poslal splátku a ten celkový dluh poníží o danou částku. Pokud by dlužník splátku zaplatil rovnou exekutorovi, ten jí použije spíše na náklady exekuce, zatímco přes platební bránu jde splátka rovnou na jistinu. Dle všeho se výběr poplatků po spuštění platební brány zvýšil, a to i u starších pohledávek.

Z jednání na ekonomickém odboru bylo dále zjištěno, že město již všem dětským dlužníkům dluh na poplatku za komunální odpad odpustilo nebo převedlo nedoplatky na jejich zákonné zástupce v souladu s dřívější novelou zákona o místních poplatcích. Nyní mají dluhy dětští dlužníci pouze za pokuty za přestupky. K 31. 12. 2023 se jednalo o 43 osoby do 18 let. Dluhy za uložené pokuty za přestupky nelze dle ekonomického odboru a platných zákonných předpisů odpustit.

Město Děčín chrání své občany před nezdravým zadlužováním také formou obecně závazné vyhlášky č. 2/2019, o regulaci provozování hazardních her. Cílem této vyhlášky je zamezit společenským rizikům vyplývajícím z provozování hazardních her, které často tvoří tzv. předpolí činností rozporných s veřejným pořádkem a dobrými mravy (např. lichva, krádeže, loupeže), a které mají škodlivý vliv i na jejich účastníky a osoby jim blízké (např. rozvrat rodin, chudoba).³⁷

Dále město chrání své občany před nebezpečím spojeným s podomním a pochůzkovým prodejem Nařízením města č. 3/2015, kdy z důvodu ochrany občanů města před nekalými praktikami prodejců a z důvodu prevence kriminální činnosti na území města, jakož i z důvodu častých stížností a podnětů z řad občanů, byl podomní a pochůzkový prodej na celém území města Děčín zakázán.³⁸

b) Bankovní a pojišťovací společnosti

Všechny společnosti, kromě České spořitelny, na které se nevztahuje zákon o svobodném přístupu k informacím, nám dané informace odmítly poskytnout, popřípadě sdělily, že požadované údaje nevedou.

Česká spořitelna evidovala k 31. 12. 2023 celkem 295 osob dlužníků s trvalým bydlištěm v Děčíně, z nichž 25 osob bylo nad 65 let s celkovým dluhem 2,4 mil Kč. V roce předchozím evidovala o 94 osoby méně, u osob starších 65 let se jednalo o 7 osob méně. Aktuální počet vymáhaných pohledávek vůči obyvatelům města Děčín činil 423 jednotek (v roce 2023 se jednalo o 285 pohledávek) napříč všemi produkty (hypotéky, kreditní karty, spotřebitelské i podnikatelské úvěry). Celková suma dlužné částky čítala necelých 68 milionů korun, kdy 60 % z celkové dlužné částky připadlo na spotřebitelské úvěry. Pokud porovnáme rok 2023 a rok 2024, ačkoli počet vymáhaných pohledávek vzrostl o 138, celková suma dlužné částky klesla o 3 miliony korun. I přesto, že dlužná částka mírně klesla, u osob starších 65 let vzrostla o jeden milion korun.

Nejvíce, celkem 50 % dluhů, představovaly spotřebitelské úvěry. Česká spořitelna dále uvedla, že v případě, že se setkají s dětským dlužníkem například z důvodu nabytí dluhu

³⁷ Statutární město Děčín. Obecně závazná vyhláška č. 2/2019, o regulaci provozování hazardních her, str. 1

³⁸ Statutární město Děčín. Nařízení města č. 3/2015, str. 6

dědictvím, přistupují k případům zcela individuálně, dětského dlužníka tedy nenevidují. Nejmladšímu dlužníku ČS je 20 let.

Česká spořitelna se snaží účastnit různých projektů či jednorázových aktivit ve směru prohlubování finanční gramotnosti, jako je například projekt Den pro školu, ve kterém dobrovolníci nabízejí svou účast v hodinách školní výuky právě na téma finanční gramotnosti, ale nejen jí.

Komerční banka nám požadovaná data odmítla sdělit, ale alespoň uvedla, že prostřednictvím spolupráce ČBA Educa se zaměstnanci Komerční banky účastní přednášek a workshopů na téma Finanční gramotnosti na základních a středních školách.

Stejně tak nám požadované údaje neposkytla ani bankovní společnost MONETA Money bank, ale nabídla občanům Děčína, kteří mají dlužné úvěry, využít spolupráce s jejich nadací MONETA Clementia.

c) Zdravotní pojišťovny

Oborová zdravotní pojišťovna (OZP) k 31. 12. 2023 evidovala celkem 573 dlužníky, z nichž bylo 7 osob nad 65 let a 2 osoby ve věku do 18 let. Oproti roku předchozímu počet dlužníků vzrostl o 87 osob, avšak u dlužníků starších 65 let klesl o 23 osoby. Aktuální počet vymáhaných pohledávek vůči obyvatelům města Děčín činil 610 pohledávek v celkové výši 29.296.131 Kč, z toho 11 pohledávek ve výši 629.721 Kč u osob nad 65 let a dvě pohledávky u osob do 18 let ve výši 132.182 Kč. V roce 2022 tato pojišťovna vymáhala 1.158 pohledávek v celkové výši 29.064.947 Kč. Jednalo se o pohledávky na pojistném a penále z dlužné částky pojistného.

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra (ZPMV ČR) bohužel změnila systém, který umožňuje požadovaná data vygenerovat, tudíž nám data za rok 2023 neposkytla. Ve stručnosti ještě jednou zmíníme, že k 31.12.2022 celková suma pohledávek vůči obyvatelům města činila 84.131.004 Kč (dluh na pojistném na veřejném zdravotním pojištění 54.513.740 Kč a dluh na vyměřeném penále 29.617.264 Kč). U 60 osob starších 65 let byl dluh na pojistném na veřejném zdravotním pojištění a vyměřeném penále celkem 2.906.578 Kč (dluh na pojistném na veřejném zdravotním pojištění 1.617.599 Kč a dluh na vyměřeném penále 1.288.979 Kč). ZPMV ČR evidovala 2 dlužníky ve věku 15-18 let – nyní jsou oba již plnoletí. Celková výše vyčísleného dluhu čítala 8.672 Kč. Lze přepokládat, že data za rok 2023 jsou podobná.

Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (ČPZP) k 24. 7. 2024 evidovala 1.381 osob, z nichž bylo 45 osob nad 65 let. Aktuální suma vymáhaných pohledávek vůči obyvatelům města Děčín činila 104.982.414 Kč (dluh na pojistném na veřejném zdravotním pojištění činil 59.231.091 Kč a dluh na vyměřeném penále činil 45.751.232 Kč). Oproti roku předchozímu vzrostl tento dluh o necelých 8 milionů korun. U 45 osob starších 65 let činil dluh na veřejném zdravotním pojištění celkem 3.792.486 Kč (z toho dluh na pojistném na veřejném zdravotním pojištění činil 2.063.407 Kč a dlužné penále činilo 1.729.079 Kč). Opět u těchto osob nad 65 let vzrostl dluh o více než půl milionu korun za poslední rok. ČPZP neeviduje žádné dětské dlužníky. Své pohledávky vymáhá buď formou daňové exekuce, kdy je v postavení správce daně, nebo prostřednictvím soudních exekutorů.

Vojenská zdravotní pojišťovna ČR a OSSZ Děčín sice požadovaná data nevidují, avšak sdělily, že nemají žádné dětské dlužníky. VOZP spolupracuje s uvedenými smluvními exekutory: Mgr. Michalem Suchánkem, L.M., Exekutorský úřad Praha 9, JUDr. Milanem Usnulem, Exekutorský úřad Praha 9, Mgr. Petrem Pelikánem, Exekutorský úřad Pardubice, JUDr. Jurajem Podkonickým, Ph.D., Exekutorský úřad Praha 5 a JUDr. Vendulou Flajšhansovou, Exekutorský úřad Plzeň-sever.

Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR nám také nebyla schopná na naše dotazy odpovědět. Pokud bychom se však podívali na webovou stránku nedluzimstatu.cz, na které může občan ČR získat seznam státních institucí, kterým může dlužit, získáme základní přehled o dlužích u VZP alespoň v Ústeckém kraji. V Ústeckém kraji na VZP dlužilo k 30. 6. 2024 celkem 31.713 dlužníků v celkové dlužné částce 4,4 mld. Kč, což v průměru na jednoho dlužníka činí 138.412 Kč. Ačkoli celkový počet dlužníků vzrostl minimálně, celková dlužná částka vzrostla oproti loňskému roku o 3,2 miliardy Kč. V těchto údajích jsou zahrnuta i data dlužníků mladších 18 let. Nejčtenější skupinou dlužníků na zdravotním pojištění jsou osoby ve věku 50–65 let (celkem 9,4 tisíce dlužníků), poté osoby ve věku 30–39 let (celkem 8,4 tisíce dlužníků). Nejméně na VZP dluží osoby ve věku 66+ a osoby do 29 let.³⁹

d) Ostatní subjekty

ČSSZ k 30. 9. 2024 evidovala v Ústeckém kraji 3.561 dlužníků, kteří dlužili v součtu 625,6 milionu Kč, tedy v průměru 175.679 Kč na osobu. Pokud bychom srovnali daná čísla s polovinou loňského roku, počet dlužníků klesl téměř o polovinu a dlužná částka také klesla dvojnásobně.⁴⁰

Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ústí nad Labem, kontaktní pracoviště v Děčíně (ÚP) postoupil v roce 2023 k vymáhání Celnímu úřadu pro Ústecký kraj přeplatky na dávkách u 43 osob v celkové výši 1.277.824 Kč. Nejvíce se jednalo o přeplatek u příspěvku na zvláštní

³⁹ *Nedluzimstatu.cz*. [online]. 14.1.2025. Dostupné z: <https://www.nedluzimstatu.cz/data-o-exekucich/>

⁴⁰ *Nedluzimstatu.cz*. [online]. 25.1.2025. Dostupné z: <https://www.nedluzimstatu.cz/data-o-exekucich/>

pomůcky ve výši 855.724 Kč, který byl vymáhán u 5 osob. Dále byl u 15 osob vymáhán přeplatek u podpory v nezaměstnanosti ve výši 156.714 Kč, u 3 osob byl vymáhán přeplatek na dávatelství péče ve výši 77.735 Kč, u 2 osob se jednalo o příspěvek na péči v celkové výši 76.600 Kč. Pokud bychom tato data porovnali s loňským rokem, kdy celní úřad ÚK vymáhal přeplatek pouze u 5 osob v celkové výši 198.068 Kč, vymáhaná dlužná částka vzrostla o milion korun českých.

K 7/2023 bylo na právní oddělení ÚP převzato 190 žádostí o náhradní výživné za celý Ústecký kraj, u kterých došlo nebo v budoucnu dojde k přechodu pohledávky na stát.

Krajská zdravotní nemocnice Ústeckého kraje (ÚK) uvedla, že k 31. 12. 2023 evidovala 19.610 pohledávek vůči obyvatelům města Děčína v celkové výši 6.846.670 Kč. Oproti předchozímu roku se tento počet pohledávek snížil téměř o dva tisíce, avšak celková dlužná výše vzrostla o více než 3 miliony korun. Jedná se zejména o pohledávky z titulu regulačních poplatků a zdravotní péče nehrzené zdravotní pojišťovnou. Z celkem 8.225 dlužníků bylo 584 osob seniorů nad 65 let s dlužnou částkou 241.695 Kč a 2.463 osob, kdy je dluh evidován za dětským dlužníkem na jeho jméno, ale za dluh a jeho úhradu je zodpovědný zákonný zástupce, s dlužnou částkou 517.868 Kč. Nejčastěji se jednalo o regulační poplatky. Krajská zdravotní nemocnice ÚK zahajuje proces upomínání 30 dnů po splatnosti pohledávky. V případě nesplnění dluhu následuje předžalobní výzva, pokud ani poté není dluh zaplacen, dochází k soudnímu vymáhání. Krajská zdravotní nemocnice ÚK předává pohledávky nejčastěji smluvnímu exekutorovi, kterým je JUDr. Ondřej Mareš.

e) Akreditované neziskové organizace poskytující dluhové poradenství

Nyní se zaměříme na místní organizace, na které se mohou klienti s řešením své nepříznivé dluhové situace obrátit. Jsou jimi Agentura Osmý den o.p.s., Člověk v tísní o.p.s., a Charitní sdružení Děčín, z. s.

Na Agenturu Osmý den, o.p.s., se za rok 2024 obrátilo 15 klientů z města Děčín z důvodu řešení jejich dluhové situace. Jednomu z těchto klientů byl zpracován a podán návrh na povolení oddlužení. Žádnému klientovi nebylo více než 65 let. V Agentuře Osmý den se

nesetkali s dětským dlužníkem. Proces zpracování návrhu od první konzultace až po podání návrhů trvá do 1 měsíce, v případě potřeby je však možno návrh sepsat a podat i rychleji.

Na Charitní sdružení Děčín se za rok 2024 obrátili klienti s celkem 2.089 dotazy, které se týkaly dluhové problematiky. Bohužel nemůžeme uvést, kolik klientů bylo pouze z obce Děčín, jelikož tuto skutečnost zjistíme pouze v okamžiku, kdy nám klienti vyplní monitorovací list, popřípadě jim pomáháme se sepisem dokumentů. Monitorovací listy podepsalo 176 osob z nichž 107 osob mělo trvalé bydliště v Děčíně. Celkem 63 osobám byl za rok 2024 zpracován a podán návrh na povolení oddlužení, z čehož bylo 30 osob s trvalým či faktickým bydlištěm v Děčíně. V porovnání s rokem 2023 Charitní sdružení Děčín podalo o 32 návrhy více. Ve většině případů se jednalo spíše o muže. S klienty byla nejčastěji mapována jejich závazková situace a poté s nimi byly vybírány nejvhodnější možnosti řešení. Dále byli klienti motivováni a podporováni k řešení své dluhové situace, byly s nimi sestavovány rodinné rozpočty. Ve velkém se na dluhovou poradnu obraceli klienti s dotazy ohledně vymáhání dluhů na výživném, srážek ze mzdy, s dotazy ohledně dluhů, které po nich věřitelé vymáhají po skončeném oddlužení, napadání dluhů pomocí finančního arbitra atd. Charitní sdružení Děčín také spolupracovalo se zaměstnavateli zadlužených klientů s cílem zaměstnat a udržet dlužníka v zaměstnání.

Člověk v tísní v roce 2024 pracoval v rámci přímé práce na 98 zakázkách. Nejčastější zakázkou bylo zastavování exekucí pro marnost v počtu 45. Ve větší míře bylo řešeno také mapování závazků. Dále byla klientům čteně poskytována asistence v insolvenčním řízení. Člověk v tísní klade velký důraz na mapování závazků, které s klienty provádí velmi podrobně. Z důvodu dlouhodobě naplněné kapacity děčínské pobočky byla vytvořena v Ústí nad Labem nová pracovní pozice dluhové poradkyně, která se zaměřuje pouze na insolvenční řízení, resp. sepisování a podávání insolvenčních návrhů k soudu. Pobočka Člověka v tísní v Děčíně tedy za rok 2024 nepodala žádný návrh na povolení oddlužení.

f) Ostatní zjištěné skutečnosti

Z mnoha jednání také vyplynulo, že město považuje za velký úspěch projekty Střediska městských služeb (SMS), které jsou určeny pro osoby dlouhodobě nezaměstnané a osoby s nízkou kvalifikací. Zaměstnávání těchto osob má několik pozitivních dopadů nejen

pro město, ale především pro tyto zaměstnance. Učí se zde pozitivním návykům – ráno vstanou a vypraví své děti do školy, splácí své dluhy (exekučně či dobrovolně), udržují ve svém okolí pořádek, po skončení projektu mnohdy nastupují do jiného zaměstnání atd. Mimo jiné je dle zjištěných informací finančně výhodnější těmto zaměstnancům vyplácet mzdu než jim vyplácet sociální dávky.

Jak již bylo uvedeno výše v textu, SMS apeluje na své zaměstnance, aby dobrovolně spláceli dluhy městu. Dlužníci zde mají mnohdy nízké dluhy (jistiny), ale složené z více exekucí. Nejčastěji jsou to dluhy u nebankovních společností a místních lichvářů, zdravotních pojišťoven, nezaplacené pokuty a neuhrazené poplatky za komunální odpad. Co se týče bankovních a nebankovních společností, nejčastěji se setkávají se společností Essox a Profi Credit. V minulosti zaměstnanci SMS ve velkém využili institutu Milostivého léta I a II, jelikož mají nízké závazky. Nyní ve SMS funguje organizace Subvent, z. s., která v rámci projektu aktivního začleňování osob SVL v Děčíně těmto klientům pomáhá mimo jiné také se zpracováním a podáváním návrhů na povolení oddlužení.

IV. Shrnutí

Cílem této zprávy bylo popsat a zveřejnit informace ke stavu zadlužení obyvatel města Děčín získané z vlastního šetření. Součástí této zprávy je také Návrh přístupů a opatření k problematice zadluženosti obyvatel města, který bude dále společně se Zprávou o stavu zadlužení každý rok k měsíci únoru aktualizován. Zmiňovaný Návrh přístupů a opatření najdete v příloze této zprávy. Pro popis vývoje a současné situace zadluženosti bylo vycházeno z veřejně dostupných dat a informací, doplněných o vlastní šetření, jež je realizováno od začátku projektu až do současnosti.

Ústecký kraj, jehož součástí je i město Děčín, se dlouhodobě potýká s vysokou mírou zadluženosti, nezaměstnanosti, dále sociálním vyloučením, vyliďňováním a jinými problémy.

K 31.12.2024 bylo na území obce 5.123 osob (12,9 %) starších 15 let v exekuci. Pouhých 15,5 % ze všech těchto dlužníků mělo „jen“ 1 exekuci. Více než polovina (56 %) z těchto osob měla 3–9 exekucí. Dalších 18 % osob mělo mezi 10–29 exekucemi. Více než 30 exekucí má v Děčíně 6 osob. Průměrná vymáhaná částka na osobu činila 636.672 Kč, což je o 83 tisíc méně, než tomu bylo v roce předchozím. Okres Děčín se za rok 2024, stejně jako v roce 2023, umístil jako 6. nejhorší okres ze všech 76 okresů + Prahy v podílu osob v exekuci.

Pro dlužníky, kteří mají více exekucí, je mnohdy jediným řešením jejich nepříznivé situace a zadluženosti vstup do oddlužení neboli vyhlášení osobního bankrotu. Dle mapy zadlužení byly k 31. 12. 2024 v Děčíně 664 osoby (1,7 %) v osobním bankrotu, z nichž bylo 55 % mužů. Ze všech podaných insolvenčních návrhů bylo 18 % návrhů manželských. Průměrnému dlužníku bylo 44,8 let. Nejvíce do oddlužení vstupovaly osoby ve věku 50–64 let, a to celkem 30 % ze všech dlužníků.

Od 1.10.2024 vstoupila v účinnost novela insolvenčního zákona, která, kromě jiného, zkrátila oddlužení z pěti let na tři roky pro všechny fyzické osoby a výrazně zmírnila podmínky oddlužení. Cílem novely insolvenčního zákona je, aby dlužníci s více exekucemi využili institutu oddlužení a vyřešili tak svou nepříznivou finanční situaci.

Na území obce Děčín figurují 3 neziskové subjekty, které mají akreditaci na zpracování a podávání insolvenčních návrhů a poskytují služby zdarma: Charitní sdružení

Děčín, z. s., Agentura Osmý den o.p.s., a Člověk v tísní, o.p.s., plus další právní a soukromé subjekty.

Níže pod textem najdete dvě tabulky, jednu s daty k 31.12.2022 a druhou s daty k 31.12.2023. V obou tabulkách je uvedený detailní přehled všech místních aktérů, kteří nám svá data poskytl. Bohužel za rok 2023 nám svá data poskytlo o dva aktéry méně, tudíž nelze porovnávat celkové součty. Avšak k 31.12.2023 vymáhaná dlužná částka činila více než 346.048.217 korun českých. Pokud by data byla získána od všech aktérů (i těch, kteří je nevidují, či těch, kteří nám je odmítli poskytnout), vymáhaná dlužná částka po obyvatelích města Děčín by byla několikanásobně vyšší.

Pokud však porovnáme dlužné částky u jednotlivých věřitelů, zjistíme, že u většiny z nich tato dlužná částka vzrostla. U Krajské zdravotní nemocnice ÚK dvojnásobně, u Úřadu práce dokonce šestinásobně.

Věřitel	Počet dlužníků	Počet pohledávek	Dlužná částka celkem	Z toho senioři 65+	Z toho děti
MM Děčín	x	x	131 180 009	x	x
Česká spořitelna	202	285	71 000 000	1 400 000	0
Generali Česká pojišťovna	x	1 685	5 110 000	320 000	0
Česká průmyslová zdravotní pojišťovna	1 367	x	96 999 209	3 270 548	0
Oborová zdravotní pojišťovna	486	158	29 064 947	1 381 118	155 430
Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra	1 378	x	84 131 004	2 906 578	8 672
Úřad práce Děčín - vymáháno CÚ	5	x	198 068	x	x
Krajská zdravotní nemocnice ÚK	8 940	21 683	3 400 998	238 807	448 005
CELKEM			421 084 235	9 517 051	612 107

Zdroj: vlastní šetření, vlastní zpracování dat k 31.12.2022

Věřitel	Počet dlužníků	Počet pohledávek	Dlužná částka celkem	Z toho senioři 65+	Z toho děti
MM Děčín	x	x	135 645 178	x	x
Česká spořitelna	295	423	68 000 000	2 400 000	0
Generali Česká pojišťovna	x	x	x	x	0
Česká průmyslová zdravotní pojišťovna	1 381	x	104 982 414	3 792 486	0
Oborová zdravotní pojišťovna	573	610	29 296 131	629 721	132 182
Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra	x	x	x	x	x
Úřad práce Děčín - vymáháno CÚ	43	x	1 277 824	x	x
Krajská zdravotní nemocnice ÚK	8 225	19 610	6 846 670	241 695	517 868
CELKEM			346 048 217	7 063 902	650 050

Zdroj: vlastní šetření, vlastní zpracování dat k 31.12.2023

V následujících tabulkách jsou detailněji rozepsány pohledávky města Děčín spolu s výší jistiny a příslušenstvím. Na poplatcích za komunální odpad stále dluží více než jedna třetina obyvatel města, u dlužného nájemného více než polovinu dlužné částky tvoří příslušenství. Pohledávky vůči obyvatelům města Děčín k 31.12.2023 vzrostly o necelých

4,5 milionu korun i přesto, že město již zastavilo 101 bagatelních exekucí ve výši 247.355 Kč a 993 dlouhodobě nevyzpytatelných exekucí v celkové výši 15.335.688 Kč.

Přehled dluhů vůči městu DC k 31.12.2022	Počet dlužníků	Dlužná částka celkem	Jistina	Příslušenství
Dluh na nájemném	402	32 661 608	14 909 763	17 751 845
Dluh na poplatcích za psy	449	726 700	655 848	70 852
Dluh na pokutách MP	2 402	7 311 729	7 074 081	237 648
Dluh na pokutách – živnostenský úřad	5	20 500	20 200	300
Dluh na pokutách – občanské přestupky	1 407	5 242 111	5 172 140	69 971
Dluh na komunálním odpadu	15 716	36 657 923	35 497 658	1 160 265
Dopravní přestupky	2 676	37 852 089	37 705 487	146 602

Zdroj: vlastní šetření, vlastní zpracování k 31.12.2022

Přehled dluhů vůči městu DC k 31.12.2023	Počet dlužníků	Dlužná částka celkem	Jistina	Příslušenství
Dluh na nájemném	399	31 269 513	14 331 685	16 937 828
Dluh na poplatcích za psy	445	775 869	713 545	62 324
Dluh na pokutách MP	2 440	7 846 073	7 582 996	263 077
Dluh na pokutách – živnostenský úřad	5	20 500	20 200	300
Dluh na pokutách – občanské přestupky	1 477	5 577 681	5 510 760	66 921
Dluh na komunálním odpadu	15 743	40 370 356	39 450 120	920 236
Dopravní přestupky	2 768	40 590 709	40 444 972	145 738

Zdroj: vlastní šetření, vlastní zpracování k 31.12.2023

Ekonomický odbor si dluhy na poplatcích a pokutách vymáhá sám či pomocí dvou nasmlouvaných exekutorů. K 31. 12. 2023 město Děčín evidovalo 5.557 případů, které od roku 2004 předalo k vymáhání dvěma nasmlouvaným exekutorům – exekutoru Mgr. Zdeňku Pánkovi z Exekutorského úřadu Děčín a Mgr. Ing. Jiřímu Proškovi z Exekutorského úřadu Plzeň- město.

Město Děčín před časem spustilo platební bránu DECINAK.CZ, kde si občan může na základě zadání čísla OP či čísla cestovního pasu a emailu jednoduše zjistit, zda nemá nějaký dluh na městě a popřípadě ho i rovnou zaplatit. V platební bráně decinak.cz jsou uvedeny také vykonatelné závazky a závazky v exekuci.

Město Děčín již všem dětským dlužníkům dluh na poplatku za komunální odpad odpustilo nebo převedlo nedoplatky na jejich zákonné zástupce v souladu s dřívější novelou zákona o místních poplatcích.

Nyní si uvedeme několik návrhů, opatření a kroků ke zlepšení zadluženosti ve městě Děčín, které jsou více rozepsány v Návrhu přístupů a opatření k problematice zadluženosti obyvatel města, kterou najdete v příloze této Zprávy o stavu zadlužení obyvatel města Děčín. Určitě bychom doporučili vedení města větší zviditelnění a využití/uplatnění platební brány

decinak.cz a později tak zrušení zasílání složenek. Zvážení, zda se v některých případech (u pohledávek vymáhaných dle daňového řádu) neobrátit na Celní úřad pro Ústecký kraj. Dále bychom doporučili efektivnější a zejména včasné upozorňování na vzniklou pohledávku elektronickou či jinou formou (např. SMS), intenzivnější podporovu neziskové organizace a místních aktérů, kteří poskytují bezplatnou pomoc v oblasti oddlužení, podporova projektů SMS aj.

Další a zároveň poslední Zpráva o stavu zadluženosti obyvatel města Děčín bude vydána v únoru 2026 a bude zahrnovat šetření roku 2025, aktualizovaná zdrojová data od všech subjektů a závěrečné shrnutí za celou dobu projektu.

V. Seznam použitých zdrojů

Právní předpisy:

1. STATUTÁRNÍ MĚSTO DĚČÍN. Obecně závazná vyhláška č. 2/2019, o regulaci provozování hazardních her
2. STATUTÁRNÍ MĚSTO DĚČÍN. Nařízení města č. 3/2015
3. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník
4. Zákon č. 182/2006 Sb., Insolvenční zákon

Internetové zdroje:

1. ABIVIA.CZ. Nezabavitelná částka 2024. *abivia.cz*. [online]. 28. 1. 2025. Dostupné z: <https://abivia.cz/nezabavitelna-castka-2024/>
2. ABIVIA.CZ. Nezabavitelná částka 2025. *abivia.cz*. [online]. 28. 1. 2025. Dostupné z: <https://abivia.cz/nezabavitelna-castka-2025/>
3. AGENTURA PRO SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ. Index sociálního vyloučení. *socialni-zaclenovani.cz*. [online]. 5. 12. 2024. Dostupné z: Index sociálního vyloučení – Agentura pro socialni zaclenovani (socialni-zaclenovani.cz)
4. CRIF. Slovak Credit Bureau. Tisková zpráva ze dne 15. 1. 2025. *www.informaceofirmach.cz*. [online]. 20. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.crif.cz/novinky-a-tiskove-zpravy/tiskove-zpravy/crif-v-roce-2024-bylo-v-ceske-republice-vyhlaseno-13-751-osobnich-bankrotu-mezirocne-o-7-vice/>
5. CRIF. Slovak Credit Bureau. Tisková zpráva ze dne 15. 1. 2025. *www.informaceofirmach.cz*. [online]. 20. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.informaceofirmach.cz/crif-v-roce-2024-zbankrotovalo-5-331-podnikatelu-mezirocne-pribylo-bankrotu-i-insolvencnich-navrhu/>

6. ČLOVĚK V TÍSNI. Index odpovědného úvěrování: nejlepší pomocník při výběru půjčky. 2023. *clovekvtsni.cz*. [online]. 25. 1. 2024. Dostupné z: <https://www.clovekvtsni.cz/index-odpovedneho-uverovani-9433gp>
7. ČLOVĚK V TÍSNI. Index odpovědného úvěrování: nejlepší pomocník při výběru půjčky. 2024. *clovekvtsni.cz*. [online]. 25. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.clovekvtsni.cz/index-odpovedneho-uverovani-9433gp>
8. ČNB. Bankovní statistika. 2024. *cnb.cz*. [online]. 12. 1. 2025. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/bankovni-statistika/bankovni-statistika/
9. FUNKOVÁ, R. Pohyb obyvatelstva za 1. až 3. čtvrtletí 2024 v Ústeckém kraji. *csu.gov.cz*. [online]. 30. 1. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/ulk/pohyb-obyvatelstva-za-1-az-3-ctvrtleti-2024-v-usteckem-kraji-predbezne-vysledky>
10. INDEX PROSPERITY A FINANČNÍHO ZDRAVÍ. Finanční gramotnost. 2024. *indexprosperity.cz*. [online]. 27. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.indexprosperity.cz/2024/financni-zdravi-2/>
11. JUSTICE.CZ. Insolvenční rejstřík. *justice.cz*. [online]. 18. 1. 2025. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/index.do>
12. JUSTICE.CZ. Seznam akreditovaných osob. *justice.cz*. [online]. 28. 1. 2025. Dostupné z: <https://sako.justice.cz/>
13. KULÍŘOVÁ, J., PERTHEN, E., CHMELÍK, M. Jaký bude postup v případě bezvýsledné exekuce po 1.1.2022? 2022. *epravo.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jaky-bude-postup-v-pripade-bezvysledne-exekuce-po-112022-114023.html>
14. LANG. P., Sociální vyloučení v Česku: rozsah v roce 2023. 2024. *socialni-zaclenovani.cz*. [online]. 7.2. 2025. Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/socialni-vylouceniv-cesku-rozsah-v-roce-2022-osz-2024/>
15. *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: https://mapazadluzeni.cz/?g=obec&v1=podil_exekvovanych_s_2_a_vice_exekucemi&v1p=2024-Q4

16. *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z:
https://mapazadluzeni.cz/?g=kraj&v1=podil_osob_v_exekuci&v1p=2024-Q4
17. *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 17. 1. 2025. Dostupné z:
https://mapazadluzeni.cz/?v1=podil_osob_v_bankrotu&v1p=2024-Q4
18. *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: <https://mapazadluzeni.cz>
19. *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 28. 1. 2025. Dostupné z:
https://mapazadluzeni.cz/?g=kraj&v1=podil_osob_v_bankrotu&v1p=2024-Q4
20. *Mapazadluzeni.cz*. [online]. 28.1. 2025. Dostupné z:
https://mapazadluzeni.cz/?g=obec&v1=podil_osob_v_bankrotu&v1p=2024-Q4
21. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Meziročně vzrostl počet obcí ohrožených sociálním vyloučením o 10 %. 2024. *mmr.gov.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/cs/ostatni/web/novinky/mezirocne-vzrostl-pocet-obci-ohrozenych-socialnim>
22. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. Zastavení exekuce. *Exekuce.justice.cz*. [online]. 15. 1. 2025. Dostupné z: <https://exekuce.justice.cz/je-prip-dan-duvod-pro-zastaveni-exekuce/>
23. MVČR.CZ. Počet obyvatel obce Děčín. *Mvcr.cz*. [online]. 2. 1. 2025. Dostupné z:
<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/370/decin/pocet-obyvatel/>
24. *Nedluzimstatu.cz*. [online]. 14.1.2025. Dostupné z: <https://www.nedluzimstatu.cz/data-o-exekucich/>
25. *Nedluzimstatu.cz*. [online]. 25.1.2025. Dostupné z: <https://www.nedluzimstatu.cz/data-o-exekucich/>
26. PRINCOVÁ, I. Nezaměstnanost v Ústeckém kraji k 31. 1. 2024. *csu.gov.cz*. [online]. 30. 1. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/ulk/nezamestnanost-v-usteckem-kraji-k-31-12-2024-podle-mpsv>
27. PRINCOVÁ, I. Věková struktura obyvatel Ústeckého kraje v roce 2023. *csu.gov.cz*. [online]. 30. 1. 2025. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/ulk/vekova-struktura-obyvatel-usteckeho-kraje-v-roce-2023>

28. SIGLOVÁ, L. Evaluační zpráva Děčín. 2021. *socialni-zaclenovani.cz*. [online]. 11. 1. 2025. Dostupné z: <https://www.mmdecin.cz/ostatni-dokumenty/rozvoj-strategie-mesta/dalsi-strategie-koncepce/strategicky-plan-socialniho-zaclenovani/4877-plan-socialniho-zaclenovani-2022-2026/file>

VI. Přílohy

Příloha č. 1 - Návrh přístupů a opatření k problematice zadluženosti obyvatel města

Cílem Zprávy o stavu zadlužení obyvatel města Děčín bylo na základě zjištěných informací navrhnout nejrůznější přístupy a opatření, jak situaci zadluženosti ve městě Děčín zlepšit. Vznikl tak tento návrh přístupů a opatření k problematice zadluženosti obyvatel města, který má sloužit především vedení města Děčín. Nyní záleží na vedení města Děčín, zda informace v těchto zprávách využije a učiní nějaké kroky či opatření ke zlepšení dané situace. Tyto kroky mohou být od informačních a preventivních aktivit až po dopadové.

1. Doporučení – návrh přístupů a opatření

Jedním z těchto kroků je například větší zviditelnění a uplatnění platební brány decinak.cz. Platební brána, přes kterou může občan Děčína platit své poplatky, dluhy městu online. Jedná se o funkční nástroj, který se za poslední rok dostal do výrazně většího povědomí obyvatel města Děčín. I tak považujeme za důležité platební bránu ještě více zviditelnit. Současně zvážit částečné či úplné zrušení zasílání složenek, na které město vynakládá přes 800 tisíc korun ročně a vzít v úvahu jiné mechanismy upozornění splatnosti poplatků. V této situaci by město muselo více dostat do povědomí lidí, kdy jsou dané termíny zejména pro placení komunálního poplatku a poplatku za psa. Další problematiku, kterou by bylo nutné řešit, je jakým způsobem informovat dlužníky, kteří si nejsou vědomi svého dluhu či na něj již zapomněli, neboť při opakovaném nezaplacení závazku již složenko dlužníkům nechodily.

Zde se nabízí více možností informování (email, SMS zprávy, vhazování informačních letáků do schránky). U osob se zhoršeným přístupem či bez přístupu k internetu je možné využít výzev prostřednictvím místního tisku, minimálně k tomu, že se blíží lhůta splatnosti a že k placení mohou využít pokladnu magistrátu.

Před variantou částečného či úplného zrušení zasílání složenek by bylo samozřejmě vhodné a nutné zanalyzovat efektivitu tohoto kroku. Současně by bylo možné využít institutu dotovaného pracovního místa skrze úřad práce. Daný pracovník by mohl mít na starosti např.

rozesílání informačních emailů, SMS zpráv, případně výrobu a distribuci všeobecných či personalizovaných letáků do schránky místních občanů. Náklady na takové pracovní místo by byly městu ve větší míře či úplně proplaceny, tudíž by město operovalo se sníženými náklady na celou aktivitu, např. náklady na tisk, grafiku, propagaci aj.

V případě zacílení těchto tiskovin na konkrétní osoby by bylo nutné umožnit přístup do databáze registru obyvatel. Současně by bylo vhodné se zaměřit na včasné a efektivnější upozorňování na vzniklou pohledávku elektronickou či jinou formou (např. SMS). Tedy oslovit dlužníka dříve, než dojde k vymáhání dlužné částky exekučně.

Dále je na zvážení, zda některé pohledávky, vymáhané dle daňového řádu, nepředat Celnímu úřadu pro Ústecký kraj, jak z důvodu efektivity, tak nízkonákladovosti. Tento krok nebyl ekonomickým odborem využíván, teprve nyní se plánuje tímto způsobem postupovat při vymáhání pokut a překročení rychlosti naměřené novým radarem. Město si dosud vymáhá pohledávky samo pomocí dvou nasmlouvaných exekutorů, exekutora Mgr. Zdeňka Pánka z Exekutorského úřadu Děčín a Mgr. Ing. Jiřího Proška z Exekutorského úřadu Plzeň-město. Pokud bychom se podívali na vymoženou výši pohledávek exekutory za poslední dva roky, zjistíme, že je tato částka velmi nízká. Za rok 2023 bylo vymoženo 43.990 Kč z vymáhaných 3.991.239 Kč, procentuálně jde o 1,1 % vymáhaného dluhu. I přesto, že si celní úřad účtuje poplatek z vymáhané částky, a i přesto, že se výše úspěšnosti celního úřadu při vymáhání a vybírání pohledávek (předpisů) snížila z 76,2 % (za rok 2022) na 42 % (za rok 2023), stále by mohla být spolupráce s celním úřadem výhodná. Městu Děčín by se tak mohla výrazně snížit vymáhaná částka a zároveň by mohlo dojít k navýšení příjmů do městské pokladny. Tento návrh bude přehodnocen v další Zprávě.

Další opatření, které by bylo vhodné ze strany města učinit, je chránit své občany před lichváři a problematickými pronajímateli. Zde navrhuje zejména výraznější osvětu, např. skrze městský Zpravodaj, např. jaká mají nájemníci práva a možnosti obrany. Stejně tak větší využití veřejného periodika Zpravodaje k prevenci a informování veřejnosti o nekalých praktikách ad.

Vhodné by bylo dále podporovat projekty Střediska městských služeb, díky kterým dochází k zapojení dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob s nízkou kvalitací zpět do aktivního života. Tento projekt má několik pozitivních dopadů nejen pro město, ale především

pro tyto zaměstnance. Pokud bychom si vyjmenovali pár z nich, jednalo by se například o to, že zaměstnanci získají pozitivní pracovní návyky a nebudou spoléhat pouze na sociální dávky. Osoby, které by byly jindy nezaměstnatelné, mají šanci se dostat zpět do pracovního života, splácet si své dluhy díky exekučním srážkám či dobrovolným splátkám ad.

Dále podporovat neziskové organizace a místní aktéry, kteří poskytují bezplatnou pomoc v oblasti oddlužení, na které se zadlužené či zadlužením ohrožené osoby mohou kdykoli obrátit a svou situaci bezprostředně řešit. Zvážit možnosti propojení dlužníků vůči městu s bezplatnou pomocí organizací. Zvážit větší informovanost zadlužených osob o existenci pomáhajících organizací.

Ponechat v platnosti vyhlášku o zákazu hazardu v ulicích a stejně tak nařízení o zákazu podomního prodeje.

Více se zaměřit na podporu zranitelných skupin, např. seniorů a samoživitelů. Podpořit informovanost o možnostech navýšení příjmu např. skrze dávky státní sociální podpory a hmotné nouze (zejména u skupiny seniorů) a informování o možné obraně před nekalými praktikami, podvodným jednáním, nezdravým zadlužením ad.

Následující opatření i pro další subjekty:

Podporovat vzdělávání ve finanční gramotnosti - vzdělávání ve finanční gramotnosti zahrnovat do rekvalifikačních kurzů. Vzdělávání ve finanční gramotnosti by měli být i úředníci a sociální pracovníci, kteří pracují s obyvateli sociálně vyloučených lokalit, zavedení praktické výuky finanční gramotnosti na ZŠ a SŠ.

Zaměstnavatelé - zvážit propojení zadluženého zaměstnance s bezplatnými organizacemi poskytujícími pomoc zadluženým. Zvážit realizaci vzdělávání zaměstnanců ve finanční gramotnosti. Dále nabízet podporu zaměstnavatelům při možném zaměstnání či udržení zaměstnání zadlužené osoby.

Doporučujeme i nadále pokračovat v monitoringu zadlužování obyvatel města, pravidelně jej doplňovat o další šetření a analýzy.

Bohužel velké množství problémů, které nijak nepřispívají situaci zadluženosti ve městě Děčín, nelze změnit pouze vedením města, ale byly by třeba změny v legislativě.

2. Shrnutí

Vedení města bychom doporučili větší zviditelnění a využití platební brány decinak.cz a zvážení efektivity zrušení či částečného zrušení zasílání složenek. Zvážení, zda se v některých případech neobrátit na Celní úřad pro Ústecký kraj. Dále efektivnější a zejména včasné upozorňování na vzniklou pohledávku elektronickou či jinou formou (např. SMS), výraznější osvětu v problematice zadlužení obyvatel, podporovat neziskové organizace a místní aktéry, kteří poskytují bezplatnou pomoc v oblasti oddlužení, podporovat projekty Střediska městských služeb aj.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Poděkování

Velké poděkování patří všem, kteří se na této zprávě podíleli a souhlasili s poskytnutím všech dat a informací.

Charitní sdružení Děčín, z. s.

IČO: 26590719

Stavební 415/3, 405 02

Zpracovala Ing. Klára Richterová

Email: richterova@chsd.cz

Tel: 770 190 315

Tento projekt je financován z Operačního programu Zaměstnanost plus – spolufinancován Evropskou unií a českým státním rozpočtem.